

Фулом Раббоний Тобон — редакциямиз меҳмони ТОШКЕНТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ — КАТТА МАКТАБ

Хиндистон тараққиётпарвар ёзувчилар уюшмаси президиумининг раиси, ҳозирги замон ҳинд адабиётининг йирик наомандларидан бири, оташин шоир ва таниқли публицист Фулом Раббоний Тобон Осие ва Африка ёзувчилар бирдамлик ҳаракатининг асосий иштирокчиларидан бири. У Хиндистон Республикасининг энг юксак «Пада Шур» Давлат муқофотида ҳамда «Муди Голби» ва Жавоҳарлал Неру муқофотларига сазовор бўлган.

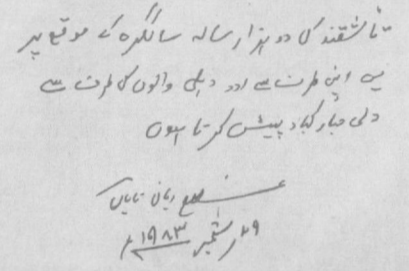

Фулом Раббоний Тобон «Тошкент оқшом»и редакциясига ҳам таширф буюрди, бир неча саволларимизга жавоб берди.

— Маълумки, бундан 25 йил муқаддам Тошкентда чақирилган Осие ва Африка ёзувчиларининг биринчи анжуманида Хиндистон вакили сифатида иштирок этган эдингиз. Тошкент бу ерда дерайн кайта турлади. Шу кунларда ундай олган ҳақсиз ролларингизни ўртоқлашсангиз.

— Чоран эр чинда Тошкент қирғасан бутунлай ўзгариб кетди. Қўнча буй чўған осмонлар иморатлар, янгила-янги турар жой нартларини, ҳар бири нарсга тенг фан ва маданият ўчоқлари, равон кўчалар, боғу хиёбонлар... Бундай улкан қурилишлар ўз кўли билан кишини ҳайратга солади. Меҳмоннаво Тошкент кишинининг меҳрига латифат қўшилганлигини кўриб, улар шаъни минг бор тасаннолар айтгим келди.

— Икки қитъа адблар бирдамлик ҳаракатининг илк қадамлари гувоҳи бўлгансиз. Ана шу ҳақда сўзлаб берсангиз.

Яқинда 2000 йиллик тўйини нишонлаган қадимий ва нақирон Тошкент аҳлига ўз номидан, деҳлилик ҳамшаҳарларим номидан қизғин салом йўллаймиз. Ҳаётингиз ҳамisha осойишта ва фарвон бўлсин, дейман.

Фулом Раббоний ТОБОН.
29 сентябрь, 1983 йил.

БОШ ПЛАНДАН БИР ЛАВҲА Улкан шифохона

Совет кишиларининг саломатлигини яхшилаш ва мустаҳкамлаш партия ва ҳукумати-нинг доимо диққат марказида турибди. Шунинг учун ҳам кўп йиллар аҳоли шифохоналари, поликлиникалари, тугруқхоналари, диспансерлар ва бошқа шунга ўхшаш объектлар қўйиб кўтармоқда.

Бундай объектларнинг аксарияти «ГипроНИЗдрав» институтининг ўрта Осие филиали меъморлари яратган лойиҳалари асосида қурилмоқда.

Филнал мутахассисларнинг катта ишла-ридан бири бу — ўрта Осиедаги энг йирик бўлган Тошкент Давлат Медицина институти шифохонаси лойиҳасидир. Архитекторлар Ю. Перова, В. Паньков, Б. Орипов, инженерлар Г. Кацис, Н. Шохназаровлар яқинда мансуб бўлган янги маъ-сум маскани 1980 ўринли бўлиб, пойтахтнинг Собир Раҳимов районида жойлашган. Комплекс 82 гектар майдонни эгал-лайди. Шифохонанинг лойиҳа баҳоси 32,8 миллион сўм. Янги шифохона барча клиник мутахассислар бўйича малакали медицина ёрдами курсатишга муважжадланган. У республика аҳолиси учун медицина ёрдами курсатиш бўйича консултация маркази ҳам ҳисобланади.

Даволаш зонасида 870 ўринли терапевтик клиник корпуси, шу жумладан 240 ўринли болалар клиник корпуси қурилади. Қурилаётган 1110 ўринли хирургия клиник блокнинг 660 ўринли иккита палата корпуси ишлаб турибди.

Бундан ташқари шифохона замонавий медицина таъминланган интенсив терапия, даволаш-диагностика, физиотерапия бўлимлари, лабораторияларга, Келажакда республика клиник шифохонаси 3000 ўринли даволаш масканига айланади. Бу ерда 150 ўринли республика урологик касалхонаси ва республика пата-лог-анатомик маркази ҳам қурилади.

Э. ВИЛЬКЕВИЧ, «ГипроНИЗдрав» институти ўрта Осие филиали илмий-техника ахбороти группаси раҳбари.

Ю. АНВАРОВ: Сақ-кизишни синфин бити-риб ишга кирдим. Бир йил ишладим. Энди миллионер бўлиш ниятдаман. Мени ўқитишга қабул қилин-гани ёки қабул қилин-майдими?

Жавоб: Белгиланган тартибга кўра СССР Ички ишлар министрлигининг Тошкент олий ва ўрта мактаб-ларида Совет Армияси сафидан ҳақиқий ҳарбий хизмат муддатини ўтаб келган йиллар қабул қилинади. Бинобарин, Сиз хизматни ўтаб қайта-нингиздан сўнг олий ёки ўрта мактабга ки-ришингиз мумкин.

ШАҲРИМИЗ КОШОНАЛАРИ

Ҳаммом жонга роҳат ва мулоим нарсадирки, ҳаммом ҳаммомлардан бошқа яхши нарса йўқ деб биладилар.

Ҳаммом қадим замонлардан буюн нафа-дат ювинадиган, балки даволашнинг жой ҳисобланади. Ҳаммомнинг тартиби, олдидан жой ҳисобланади, дам олдидан жой ҳисобланади. Шунинг учун ҳам ҳаммомга тушишнинг ўзини хос қонун-қоидалари бўлади.

Ҳаммом қурилиши ҳақида эътибор берилмоқда. Жумладан, қадимги аъёнлар асосида қурилган ор-осида иссиқ каналли ҳаммомларни Фарғона, Сирдарё, Тошкент ва бошқа областларда ҳам қўраимиз. Мазкур ҳаммомларда иссиқ пархоналар поли ер-ости каналлари орқали иситилган. Мазкур ҳаммомларнинг ташқи томони мозаик қоплам билан ҳашамланган.

Тошкентнинг Чорсу маҳалласи тепалигида қурилган ҳаммом ўзининг салобатлиги, тантанаворлиги билан диққатга сазовордир. Мазкур ҳаммом та-ламли архитектор Ко-синский томонидан ло-йиҳалаштирилган. Ҳам-мом марказий ўқиди трапеция шаклидаги кириш қисми жойлаш-тирилган. Марказдаги

ШАҲРИМИЗ КОШОНАЛАРИ

Ҳаммомнинг тартиби, олдидан жой ҳисобланади, дам олдидан жой ҳисобланади. Шунинг учун ҳам ҳаммомга тушишнинг ўзини хос қонун-қоидалари бўлади.

Ҳаммом қурилиши ҳақида эътибор берилмоқда. Жумладан, қадимги аъёнлар асосида қурилган ор-осида иссиқ каналли ҳаммомларни Фарғона, Сирдарё, Тошкент ва бошқа областларда ҳам қўраимиз. Мазкур ҳаммомларда иссиқ пархоналар поли ер-ости каналлари орқали иситилган. Мазкур ҳаммомларнинг ташқи томони мозаик қоплам билан ҳашамланган.

Тошкентнинг Чорсу маҳалласи тепалигида қурилган ҳаммом

АЖОЙИБ НАСИҲАТЛАР

Қалби гузал одам муаттар гулга ўхшайди, унинг чеҳраси ёрқинроқ сўзи ширин, муомаласида пок дили кўриб туради.

Мехнатдан ҳалол оғир, Роҳатда лшар жоним, Қолашга хону-номим, Қолаш бўлиб яхши номим.

Ҳаммомнинг тартиби, олдидан жой ҳисобланади, дам олдидан жой ҳисобланади. Шунинг учун ҳам ҳаммомга тушишнинг ўзини хос қонун-қоидалари бўлади.

ДАМ ОЛИШ СОАТИДА

Фрунзе ва Акмал Икромов районларининг озиқ-овқат савдоси вакиллари шаҳардан ташқари ўзига ҳос саёхат уюштирмоқчи бўлишди. Автобусларга ўтириш йўлга равона бўлишди. Одатда катта давраларда бўлган сингари улар орасида ҳам баллиқ оқи-нинг устаси Фарғонанин-дан бор экан. Уни Тўлқин деб аташди.

— Ҳўш, сен менга нималарни тақлиф этасан? Уйим япа-янги бўл-са, дачани ҳам бутунлай яншидан яқинда қуриб олдим. Ҳўш, сен менга нима сўзлашсан? Унинг сўзида ҳам, ўғлимда ҳам бор. Гилла-лар, биллур идишлар етиб ортади... Эҳтимол дўстларга бирон нарсга керакдир!

— Ҳўш, сен менга нима сўзлашсан? Унинг сўзида ҳам, ўғлимда ҳам бор. Гилла-лар, биллур идишлар етиб ортади... Эҳтимол дўстларга бирон нарсга керакдир!

— Ҳўш, сен менга нима сўзлашсан? Унинг сўзида ҳам, ўғлимда ҳам бор. Гилла-лар, биллур идишлар етиб ортади... Эҳтимол дўстларга бирон нарсга керакдир!

«МОНГОЛИЯ ТАРИХИ» ЧАЙВОРДИ

1. Совет-монгол дўстлиги асарлари муаллифи бўлган монгол ёзувчиси 2. Монгол кинорежиссёри 3. Фарбий Монголияда яшовчи бугунги бир тур. 4. 1934 йилда мамлакатнинг итисодий аҳоли тўғрисидаги асар авторларидан бири. 5. «Олтой» романининг аъён. 6. Монголия телеграф агентлиги. 7. 1440—1455 йиллардаги Монголия хон. 8. Мўғул феода-л империясидаги бошқарушга берилган ном. 9. Ватанимизда таълим олган монгол динк устаси. 10. Совет-монгол дўстлиги жамиятининг раиси, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, МХР Қаҳрамони. 11. 1758 йилда ман-журлар томонидан тугатилган хонлиги. 12. Монголия қурилиш утказидаётган шахар. 13. Монго-лия пул бирлиги. 14. 1915 йил-

24 СЕНТЯБРДАГИ «ЭНИГА...»

1. Телевизор. 2. «Шаба оқшом»и Лермонтов. 3. «Хамелеон». 4. «Светлана». 5. Ондатра. 6. Нилуфар. 7. Саксовул. 8. Анаконда. 9. Коррентор. 10. Қорабайир. 11. Ломоносов. 12. «Библионом». 13. Мирронова. 14. Киллолитр. 15. Қорбобо. 16. Чойболсон. 17. Мопассан. 18. Ошпазлик. 19. Хиндистон. 20. «Кол-хид».

маган 140 килограмм сариёғ, болгар ситирет-ларининг... топиб олишди. — Бунин қаранг-а, — дея унинг фикрини даво-мол эиттирдик коньяк хўп-лаб қабол қайнатган 16-магазин мударри С. Мувава. — Нима, Сиз бу маҳсулотларини ўзи-

24 СЕНТЯБРДАГИ «ЭНИГА...»

ма буни рўйхат бўйича тақсимлади: деб ўйла-ёкисизми! Йўқ, қанчаб маҳсулотлар фақат те-лефон кўнгириги бўйича тарқатилди. Масалан, райишчетордан кўнги-рок қилиш, 24-магази-ни 225 банка пасте-ризация қилинган сўт,

эҳтимол савдо шаҳобча-ларини хафа қилмаган бўлманлар. — дея сав-вол назари билан қараш-ди Ҳамма.

— Нега энди, Мухад-дас қондан унутаркам-мизми? — писмилки билан қулиб қўйди ом-бор мударри. — «Сен-менга, мен сенга», бу қондан унутганимиз йўқ. Фақат Бош бошқар-ма 1983 йилнинг 14 ию-нида қабул қилган қанчаб товарлар қайси магазинга зарур бўлса ўша ерга юборилсин деб айтилган 109-буйруқини айланиб ўта-миз холос. — дедю вақ-тида қафти билан оғзини беркинди, бўл-маса жуذا хурматли бир кишининг фамилия-сини айтиб юборар эди.

— Энди, сизлар жу-даям паст кетманларда, — уларнинг гапни билди Фрунзе район озиқ-овқат савдоси ом-бор мударри. — Бизда бор нарсалар сизлар-нинг тушинида ҳам кир-маган. Масалан, мана яқинда умумий микдори 15 минг сўмликдан кўп-роқ бўлган 22 турдаги маҳсулотларини қабул қилиб олдик. Бу чет эл маргиналари, колбаса, маргарина, колбаса, ананас, арман коньяги, ананас джемни, гўшти сир, қора мурч, мол гўшти консерваси... Ни-

24 СЕНТЯБРДАГИ «ЭНИГА...»

ма буни рўйхат бўйича тақсимлади: деб ўйла-ёкисизми! Йўқ, қанчаб маҳсулотлар фақат те-лефон кўнгириги бўйича тарқатилди. Масалан, райишчетордан кўнги-рок қилиш, 24-магази-ни 225 банка пасте-ризация қилинган сўт,

эҳтимол савдо шаҳобча-ларини хафа қилмаган бўлманлар. — дея сав-вол назари билан қараш-ди Ҳамма.

— Нега энди, Мухад-дас қондан унутаркам-мизми? — писмилки билан қулиб қўйди ом-бор мударри. — «Сен-менга, мен сенга», бу қондан унутганимиз йўқ. Фақат Бош бошқар-ма 1983 йилнинг 14 ию-нида қабул қилган қанчаб товарлар қайси магазинга зарур бўлса ўша ерга юборилсин деб айтилган 109-буйруқини айланиб ўта-миз холос. — дедю вақ-тида қафти билан оғзини беркинди, бўл-маса жуذا хурматли бир кишининг фамилия-сини айтиб юборар эди.

— Энди, сизлар жу-даям паст кетманларда, — уларнинг гапни билди Фрунзе район озиқ-овқат савдоси ом-бор мударри. — Бизда бор нарсалар сизлар-нинг тушинида ҳам кир-маган. Масалан, мана яқинда умумий микдори 15 минг сўмликдан кўп-роқ бўлган 22 турдаги маҳсулотларини қабул қилиб олдик. Бу чет эл маргиналари, колбаса, маргарина, колбаса, ананас, арман коньяги, ананас джемни, гўшти сир, қора мурч, мол гўшти консерваси... Ни-

ШАҲРИМИЗ КОШОНАЛАРИ

Ҳаммом жонга роҳат ва мулоим нарсадирки, ҳаммом ҳаммомлардан бошқа яхши нарса йўқ деб биладилар.

Ҳаммом қадим замонлардан буюн нафа-дат ювинадиган, балки даволашнинг жой ҳисобланади. Ҳаммомнинг тартиби, олдидан жой ҳисобланади, дам олдидан жой ҳисобланади. Шунинг учун ҳам ҳаммомга тушишнинг ўзини хос қонун-қоидалари бўлади.

Ҳаммом қурилиши ҳақида эътибор берилмоқда. Жумладан, қадимги аъёнлар асосида қурилган ор-осида иссиқ каналли ҳаммомларни Фарғона, Сирдарё, Тошкент ва бошқа областларда ҳам қўраимиз. Мазкур ҳаммомларда иссиқ пархоналар поли ер-ости каналлари орқали иситилган. Мазкур ҳаммомларнинг ташқи томони мозаик қоплам билан ҳашамланган.

ҲАМТОВОҚЛАР БАЗМИ

ЕКИ «СЕНДАН УГИНА — МЕНДАН БУГИНА».

Арман коньягини эн-дигина бир рюмкадан тоғиб кўришган, Фрунзе район озиқ-овқат савдо-си қарашли 4-магазин сотувчиси М. Нурматов кутилмаганда ҳаммаб-парига ўзининг орзусини айтиб қолди.

— Билсизларми, ба-ликчадан нимани сўраш керак эди! Бизнинг ма-газинларимизда текши-ришлар ўтказилмасин. Мана яқиндагина мага-зинларимизга савдо бўйича шаҳар Давлат инспекцияси ходимлари келиб-кетмишди. Мен бир оварроқ кишини 90 тингига туширигандим. Харидорку бунин билма-ди-я, лекин инспектор сўзиб қолди. Ушунда ҳурматли магазин мудар-ринимиз А. Жалиловга менга жуذا яхши харак-теристика бериб, бу ха-тога тасодифан кўл қуй-ганини исботлашга тўғ-ри келганди. Булмаса кўнгилисизлик бўлиши

ҲАМТОВОҚЛАР БАЗМИ

ЕКИ «СЕНДАН УГИНА — МЕНДАН БУГИНА».

Арман коньягини эн-дигина бир рюмкадан тоғиб кўришган, Фрунзе район озиқ-овқат савдо-си қарашли 4-магазин сотувчиси М. Нурматов кутилмаганда ҳаммаб-парига ўзининг орзусини айтиб қолди.

— Билсизларми, ба-ликчадан нимани сўраш керак эди! Бизнинг ма-газинларимизда текши-ришлар ўтказилмасин. Мана яқиндагина мага-зинларимизга савдо бўйича шаҳар Давлат инспекцияси ходимлари келиб-кетмишди. Мен бир оварроқ кишини 90 тингига туширигандим. Харидорку бунин билма-ди-я, лекин инспектор сўзиб қолди. Ушунда ҳурматли магазин мудар-ринимиз А. Жалиловга менга жуذا яхши харак-теристика бериб, бу ха-тога тасодифан кўл қуй-ганини исботлашга тўғ-ри келганди. Булмаса кўнгилисизлик бўлиши

ҲАМТОВОҚЛАР БАЗМИ

ЕКИ «СЕНДАН УГИНА — МЕНДАН БУГИНА».

Арман коньягини эн-дигина бир рюмкадан тоғиб кўришган, Фрунзе район озиқ-овқат савдо-си қарашли 4-магазин сотувчиси М. Нурматов кутилмаганда ҳаммаб-парига ўзининг орзусини айтиб қолди.

— Билсизларми, ба-ликчадан нимани сўраш керак эди! Бизнинг ма-газинларимизда текши-ришлар ўтказилмасин. Мана яқиндагина мага-зинларимизга савдо бўйича шаҳар Давлат инспекцияси ходимлари келиб-кетмишди. Мен бир оварроқ кишини 90 тингига туширигандим. Харидорку бунин билма-ди-я, лекин инспектор сўзиб қолди. Ушунда ҳурматли магазин мудар-ринимиз А. Жалиловга менга жуذا яхши харак-теристика бериб, бу ха-тога тасодифан кўл қуй-ганини исботлашга тўғ-ри келганди. Булмаса кўнгилисизлик бўлиши

Х. УМАРОВ: Ҳар-бий комиссариат томо-нидан шоёрлар тай-ёрлаш курсига ўқишга юборилди. 2,5 ой шу-гулландим. Шунча мудат ўқинганлигим ҳақида ҳарбий комис-сариат томонидан иш-хонамга тоширдим. Лекин менга ҳақ тў-лашмади. Шу тўғри-ми?

Жавоб: Белгиланган тартибга кўра ҳарбий комиссариатлар шо-ферини курсларини аярамаган ҳолда ташиқ қилдиладир. Айрим ҳолларда ўқиш кундузи олиб бори-лиши мумкин. Ҳар икки ҳолда ҳам ҳарбий ко-миссариат саврава беради. Бу саврава учун шаҳарда жой-лашган қорхона ҳақ тўламади. Қишлоқ жойларида эса шофер-ликка ўқиган ўсмир-ларга ойлик маошин-ларда 30 проценти ми-қдорда ҳақ тўланади. Бинобарин, қорхона-гиз маъмурияти қону-н бўйича иш тутган.

Жавоб: Белгиланган тартибга кўра ҳарбий комиссариатлар шо-ферини курсларини аярамаган ҳолда ташиқ қилдиладир. Айрим ҳолларда ўқиш кундузи олиб бори-лиши мумкин. Ҳар икки ҳолда ҳам ҳарбий ко-миссариат саврава беради. Бу саврава учун шаҳарда жой-лашган қорхона ҳақ тўламади. Қишлоқ жойларида эса шофер-ликка ўқиган ўсмир-ларга ойлик маошин-ларда 30 проценти ми-қдорда ҳақ тўланади. Бинобарин, қорхона-гиз маъмурияти қону-н бўйича иш тутган.

Жавоб: Белгиланган тартибга кўра ҳарбий комиссариатлар шо-ферини курсларини аярамаган ҳолда ташиқ қилдиладир. Айрим ҳолларда ўқиш кундузи олиб бори-лиши мумкин. Ҳар икки ҳолда ҳам ҳарбий ко-миссариат саврава беради. Бу саврава учун шаҳарда жой-лашган қорхона ҳақ тўламади. Қишлоқ жойларида эса шофер-ликка ўқиган ўсмир-ларга ойлик маошин-ларда 30 проценти ми-қдорда ҳақ тўланади. Бинобарин, қорхона-гиз маъмурияти қону-н бўйича иш тутган.

Н. МҲМИНОВ:

Шаҳримизда букири болаларини даволай-ган ва уларга билим берадиган махсус мак-таб бор деб эшитдим. Илтимос, шу мактаб-нинг адреси, ўқитиш қайси тилларда олиб борилиши ҳақида маъл-умот берсангиз.

Жавоб: Ҳақиқатан ҳам шаҳримизда букири болаларини даволай-диган ва уларга таъ-лим берадиган мактаб-интернат санаторийси бор. 440 ўринли бу мактаб Сановат кўчаси-даги 14-уйда жойлаш-ган. Таълим бериш пус ва ўзбек тиллари-да биринчи синфдан бошлаб сақиничи синф-дан олиб борилади. 77-45-71 рақамли телефонга кўнгирок қилиб қўшимча маъл-умот олишингиз мумкин.

Жавоб: Ҳақиқатан ҳам шаҳримизда букири болаларини даволай-диган ва уларга таъ-лим берадиган мактаб-интернат санаторийси бор. 440 ўринли бу мактаб Сановат кўчаси-даги 14-уйда жойлаш-ган. Таълим бериш пус ва ўзбек тиллари-да биринчи синфдан бошлаб сақиничи синф-дан олиб борилади. 77-45-71 рақамли телефонга кўнгирок қилиб қўшимча маъл-умот олишингиз мумкин.

Жавоб: Ҳақиқатан ҳам шаҳримизда букири болаларини даволай-диган ва уларга таъ-лим берадиган мактаб-интернат санаторийси бор. 440 ўринли бу мактаб Сановат кўчаси-даги 14-уйда жойлаш-ган. Таълим бериш пус ва ўзбек тиллари-да биринчи синфдан бошлаб сақиничи синф-дан олиб борилади. 77-45-71 рақамли телефонга кўнгирок қилиб қўшимча маъл-умот олишингиз мумкин.

Жавоб: Белгиланган тартибга кўра томор-қаси бор кишиларнинг йиллик даромадида шу ер учтақисидан етиш-тирилган сабабот, мавжуд мевадардан олаётган ҳосил қийма-ти ҳар ойига 15 сўм микдорда қўшилади. Бинобарин, ўзингизга қаршли ердан фойда-ланишингиз шарт.

